

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° XVI. N-ro 182.

FEBRUARO, 1920.

PREZO 4 PENCOJ. AFRANKITE 5 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Britujo*, afrankite: por unu jaro, 5 ŝilingoj; unu numero, 5 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, 5 ŝilingoj per poŝtmandato aŭ 25 respond-kuponoj kun poŝtsignoj.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato. Sin turni al la Sekretario, 17, *Hart-street*, London, W.C.1.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redakcio, 17, *Hart-street*, London, W.C.1. Tradukintoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Redakcio rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendus artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni alla Administracio, THE BRITISH ESPERANTIST, 17, *Hart-street*, W.C.1.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 3 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Pago.
Signs of the Times	17
Rakontoj el la Biblio, D-ro L. L. ZAMENHOF ...	18
Esperanto in Lancashire and Cheshire, J. D. APPLE-BAUM	22
Competition for Boys and Girls	24
Delegate Councillors	25
Versaĵoj, BERTRAM POTTS	26
Dek-dua Universala Kongreso	27
Chronicle—Coming Events	27
Eleventh Congress of British Esperantists ...	30
B.E.A. Council Meetings	30 & 31
B.E.A. Candidates for Membership, New Fellow and Councillors, Examinations, Donations, F.K.I.	31 & 32

Signs of the Times.

The Crying Need.—"The Council (of the LEAGUE OF NATIONS at its first meeting, January 16th, in Paris) then settled down to a succession of formal speeches, doubtless inevitable and not without value, but rendered intolerably tedious by the necessity of translating every English utterance into French and every French disquisition into English. It is at least as desirable for the League to turn its attention to the question of an international language as to that of international labour laws."—*Daily News*, 17th January, 1920.

Esperanto and Engineers.—In the Jan. number of *The League*, official journal of The League of Nations Union, 22, Buckingham Gate, London, appears the following letter:—

"I read with great interest Mr. Bernard Long's article on International Congresses and the language difficulty, in the December issue of *The League*. May I crave the hospitality of your pages to relate a very interesting test recently carried out? It emphasises the fact that Esperanto would be accepted as an auxiliary universal language by the mass of civilised people far more readily than most people imagine.

The Society of Engineers (Incorporated), of which I have the honour to be vice-president, pursuing its advocacy of standardisation in all matters concerning engineering, devoted one of its meetings, shortly before the war, to the question of the adoption of Esperanto as an international language for engineers. In Sep-

tember last, with a view to testing thoroughly the opinion of the members of the Society on that point, a postal ballot, was conducted among them. The results were quite startling. 1st.—The interest aroused by the inquiry was such that the number of replies received constituted quite a record for postal ballots in the annals of the Society. 2nd.—Among the replies received, 88 per cent. were in favour of the adoption of Esperanto; 2.1 per cent. were neutral, and only 9.9 per cent. were against. The same state of affairs prevails, no doubt, almost everywhere, and I have reason to believe that even the most sanguine supporters of Esperanto were unaware of the strength of opinion revealed by the Society of Engineers' ballot. I believe that if the League of Nations Union would only give a lead in the matter, all practical difficulties would soon disappear. An interesting fact was that among the members of the Society who saw active service abroad during the war, there was practical unanimity in favour of Esperanto. They had evidently realised the necessity of a common auxiliary language.

In view of the result of the ballot, the Council of the Society propose to memorialise on the subject the Secretary of the Société des Nations, but pending official developments I thought that the members of your Union would be interested by those facts."

Members' Mansions, T. J. GUERITTE.
36 and 38, Victoria Street, S.W.1.

Rakontoj el la Biblio

tradukitaj de D-ro L. L. ZAMENHOF.

(redaktitaj laŭ afabla permeso de la Biblia Komitato Esperantista).

II. Rut.

I.

En la tempo, kiam regis la juĝistoj, iam malsato okazis en la lando; kaj foriris viro el Bet-Leĥem en Judujo, por pasloĝi en la lando de Moab; li kaj lia edzino kaj liaj du filoj.

La nomo de la viro estis Elimeleĥ, kaj la nomo de lia edzino estis Naomi, kaj la nomoj de liaj du filoj estis Maĥlon kaj Ĥiljon, Efratanoj el Bet-Leĥem en Judujo. Kaj ili venis sur la kampojn de Moab, kaj restis tie.

Elimeleĥ, la edzo de Naomi, mortis; kaj restis ŝi kun siaj du filoj. Ambaŭ edziĝis kun Moabidinoj. La nomo de unu estis Orpa, kaj la nomo de la dua estis Rut; kaj ili loĝis tie ĉirkaŭ dek jaroj. Sed mortis ankaŭ ambaŭ, Maĥlon kaj Ĥiljon; kaj restis nur la virino sola, senigita je sia edzo kaj siaj du filoj.

Ŝi leviĝis kun siaj bofilinoj, por iri returne el la lando de Moab, ĉar ŝi aŭdis en la lando de Moab, ke la Eternulo rememoris sian popolon, donante al ĝi panon. Ŝi eliris el la loko, kie ŝi loĝis, kun siaj du bofilinoj, kaj ili iris sur la vojo, por ke ili revenu al la lando de Jehuda.

Naomi diris al siaj du bofilinoj:

— Iru, kaj revenu ĉiu el vi al la domo de sia patrino. La Eternulo favoru vin tiel same, kiel vi estis favorkoraj al la mortintoj kaj al mi. La Eternulo favoru vin, ke vi trovu ripozon, ĉiu el vi en domo de sia edzo.

Ŝi kisis ilin, kaj ili levis sian voĉon, kaj ploris.

Kaj ili diris al ŝi:

— Ni volas iri kun vi al via popolo.

Naomi respondis:

— Iru returne, miaj filinoj; kial do vi irus kun mi? Ĉu ankoraŭ ekzistas filoj en mia utero, ke vi edziniĝu kun ili? Revenu, miaj filinoj, foriru; ĉar mi jam estas tro maljuna por edziniĝi kun viro. Eĉ se mi dirus, ke mi havas ankoraŭ esperon, eĉ se mi jam havus edzon hodiaŭ nokte, kaj eĉ se mi naskus filojn, ĉu pri ili vi esperu, ĝis ili plenaĝigos? Ĉu por ili vi atendu, ne edziniĝante kun viro? Ne, miaj filinoj; estas tre maldolĉe al mi pro vi, ĉar la mano de la Eternulo afliktis min.

Sed ili levis sian voĉon, kaj ploris plue. Kaj Orpa kisis sian bopatrinon, sed Rut aliĝis al ŝi. Kaj ĉi tiu diris:

— Jen via bofratino reiris al sia gento kaj al siaj dioj. Iru vi ankaŭ returne post via bofratino.

Sed Rut diris

— Ne petegu min, ke mi vin forlasu, aŭ ke mi returnu min kaj ĉesu sekvi vin, ĉar kien vi iros, mi ankaŭ iros, kaj kie vi noktos, mi ankaŭ noktos: Via popolo ankaŭ estos mia popolo, kaj via Dio estos mia Dio: Sur la loko, kie vi mortos, mi ankaŭ mortos, kaj tie oni min enterigos. La Eternulo faru al mi tion kaj pli, se io krom la morto disigos min de vi.

Kaj Naomi vidis, ke ŝi firme decidis iri kun ŝi, tiam ŝi ĉesis disputi kun ŝi.

Kaj ili ambaŭ iradis, ĝis ili alvenis en Bet-Leĥemon. Kaj kiam ili eniris en Bet-Leĥemon, la tuta loĝantaro de la urbo ekbruis pri ili, dirante: "Ĉu tio estas Naomi?"

Kaj ŝi respondis al ili:

— Ne nomu min Naomi, nomu min Mara, ĉar la Plejpotenculo faris al mi maldolĉegon. Kun pleneco mi foriris, sed la Eternulo revenigis min malplena. Kial do vi nomus min Naomi, konsiderante, ke la Eternulo atestis kontraŭ mi kaj la Plejpotenculo afliktis min?

Tiel Naomi revenis, kaj kun ŝi ankaŭ Rut, la Moabidino, ŝia bofilino, kiu revenis el la lando de Moab; kaj ili venis en Bet-Leĥemon je la komenco de la rikolto de hordeo.

II.

Naomi havis parencon de ŝia edzo, viron eminentan, el la familio de Elimeleĥ. Lia nomo estis Boaz.

Kaj la Moabidino Rut diris al Naomi:

— Mi iros sur la kampon, kaj mi kolektos spikojn post tiu, ĉe kiu mi trovos favoron.

Kaj ŝi respondis:

— Iru, mia filino.

Kaj ŝi foriris, kaj venis kaj kolektis post la rikoltistoj. Kaj okazis, ke la parcelo de la kampo apartenis al Boaz, kiu estis el la familio de Elimeleĥ. Kaj jen Boaz venis el Bet-Leĥem, kaj li salutis la rikoltistojn: "La Eternulo estu kun vi!", kaj ili respondis al li: "La Eternulo vin benu!" Kaj Boaz demandis sian serviston, la estron de la rikoltistoj:

— Kiu estas ĉi tiu knabino?

Kaj la servisto, la estro de la rikoltistoj, respondis kaj diris:

— Ŝi estas Moaba knabino, kiu revenis kun Naomi el la lando de Moab. Ŝi diris: "Permesu al mi, ke mi sekvu kaj kolektu apud la garboj, post la rikoltistoj," kaj ŝi restis ĉi tie de la mateno ĝis nun. Ŝi ĵus sidiĝis en la dometo por iomete da tempo.

Kaj Boaz diris al Rut:

— Ĉu vi aŭdas, mia filino? Ne iru kolekti

sur la kampo de iu fremdulo, kaj ankaŭ ne foriru de ĉi tie, sed restu ĉi tie kun miaj junulinoj. Rimarku la kampon, kie ili rikoltas, kaj sekvu ilin. Mi jam ordonis al la servistinoj, ke ili ne malhelpu vin, kaj kiam vi soifos, iru al la vazaro, kaj trinku el tio, el kio la servistaro ĉerpas.

Ŝi ĵetis sin vizaĝaltere, kaj diris al li :

— Kial do mi trovis favoron en viaj okuloj, ke vi atentis min, kvankam mi estas fremdulino ?

Kaj Boaz respondis kaj diris al ŝi :

— Jam estas rakontita al mi ĉio, kion vi faris al via bopatrino post la morto de via edzo ; ke vi forlasis viajn gepatrojn kaj vian naskiĝlandon, kaj iris al la popolo, kiun vi ne konis hieraŭ nek antaŭhieraŭ. La Eternulo rekompencu vin pro ĉi tiu faro, kaj via rekompenco estu plena de la Eternulo, Dio de Izrael, sub kies flugiloj vi serĉis protekton.

Kaj ŝi diris :

— Estus sufiĉe, ke mi trovu favoron en viaj okuloj, mia sinjoro, ĉar vi konsolis min kaj parolis amike al via sklavino, kvankam mi ne valoras esti egala al iu el viaj sklavinoj.

Kaj Boaz diris al ŝi :

— En la horo de la manĝado alproksimiĝu kaj manĝu kune. Vi ankaŭ povas trempi vian panon en la vinagro.

Kaj ŝi sidiĝis ĉe la flanko de la rikoltistoj ; kaj ili metis antaŭ ŝin rostitajn grajnojn, kaj ŝi manĝis kaj satiĝis, kaj ankaŭ havis restaĵon. Kiam ŝi leviĝis por kolekti, Boaz ordonis al siaj servistoj, dirante :

— Eĉ inter la garboj lasu ŝin kolekti, kaj ne hontigu ŝin. Kaj vi ankaŭ ŝajnu al ŝi, ke vi postlasis la malgrandajn garbetojn, kaj vi permesu al ŝi, ke ŝi kolektu ilin, kaj ne riproĉu ŝin.

Kaj ŝi kolektadis sur la kampo ĝis vespero, kaj ŝi draŝis tion, kion ŝi kolektis, kaj tio estis ĉirkaŭ efo da hordeo. Kaj ŝi levis tion, kaj iris en la urbon. Kaj ŝia bopatrino vidis tion, kion ŝi kolektis. Ŝi ankaŭ elprenis kaj donis al ŝi la restaĵon, kiun ŝi posedis de post sia satiĝo.

Ŝia bopatrino diris al ŝi :

— Kie vi kolektis hodiaŭ, kaj kie vi amasiĝis ? Estu benata tiu, kiu vin tiel favore akceptis !

Ŝi rakontis al sia bopatrino, kie ŝi laboris, kaj ŝi diris :

— La nomo de la viro, ĉe kiu mi laboris hodiaŭ, estas Boaz.

Tiam Naomi diris al sia bofilino :

— Estu benata la Eternulo, kiu ne fortiris sian favoron for de la vivantoj kaj de la mortintoj.

Kaj Naomi plue diris al ŝi :

— La viro estas nia parenco, unu el niaj savantoj.

Kaj Rut la Moabidino, diris :

— Li ankaŭ diris al mi : “ Restu kune kun miaj servistoj, ĝis ili finos la tutan rikolton, kiu apartenas al mi.”

Naomi respondis al sia bofilino Rut :

— Estos bone por vi, mia filino, ke vi ĉiam iru kun liaj junulinoj, ĉar eble oni hontigus vin, se vi irus aliloken.

Kaj ŝi kuniĝis kun la junulinoj de Boaz, por kolekti, ĝis la fino de la rikolto de hordeo kaj de la rikolto de tritiko. Kaj poste ŝi loĝis kune kun sia bopatrino.

III.

Naomi, ŝia bopatrino, diris al ŝi :

— Mia bofilino, mia celo estas, ke mi trovu por vi ripozejon, kie pliboniĝos via stato. Vidu nun, nia parenco Boaz, kun kies junulinoj vi kuniĝis, ventumas hordeon dum ĉi tiu nokto en la draŝejo. Lavu do vin, kaj oleu vin, kaj vestu vin per viaj plej bonaj vestoj, kaj iru en la draŝejon. Ne vidigu vin al la viro, antaŭ ol li finos manĝi kaj trinki. Kaj kiam li kuŝiĝos, rimarku la lokon, kie li kuŝas ; iru tien, malkovru la piedparton de la kuŝejo ; kaj kuŝiĝu ; kaj li diros al vi, kion vi devos fari.

Rut respondis al ŝi :

— Kion vi diras al mi, tion mi faros.

Kaj ŝi iris en la draŝejon, kaj faris tion, kion ŝia bopatrino ordonis al ŝi.

Kiam Boaz estis manĝinta kaj trinkinta kaj gajiĝis, li iris por kuŝiĝi malantaŭ grenamaso ; kaj ŝi venis kviete, kaj malkovris la piedparton de la kuŝejo, kaj kuŝiĝis.

En la noktomezo la viro ektimiĝis. Li turnis sin, kaj ekvidis, ke virino kuŝas ĉe liaj piedoj.

Li demandis :

— Kiu vi estas ?

Kaj ŝi respondis :

— Mi estas Rut, via servistino. Etendu vian mantelon sur vian servistinon, ĉar vi estas savanto.

Kaj li diris :

— Estu benata de la Eternulo, mia filino. Via lasta piaĵo estas pli granda, ol la unua, ĉar vi ne volas iri kun la junuloj, ĉu ili estas malriĉaj ĉu riĉaj. Kaj nun, mia filino, ne timu. Mi faros al vi ĉion, kion vi petos de mi, ĉar estas sciata en la tuta urbo de mia popolo, ke vi estas bravulino. Kaj nun, kvankam vere mi estas parenco, tamen ekzistas parenco pli proksima ol mi. Restu ĉi tie la nokton, kaj kiam venos la mateno, se la alia parenco perfekte elaĉetos vin, lasu elaĉeti vin ; sed se li ne volos vin elaĉeti, tiam mi vin elaĉetos ; kiel la Eternulo vivas. Kuŝu ĝis tagiĝo.

Kaj ŝi kuŝis ĉe liaj piedoj ĝis la tagiĝo. Sed ŝi levigis antaŭ ol oni povis rekonii unu la alian. Kaj li diris:

— Mi ne volas, ke iu sciigu, ke ĉi tiu virino estis en mia draŝejo.

Kaj li diris:

— Alportu la ŝalon, kiun vi havas sur vi, kaj tenu ĝin.

Ŝi ĝin tenis, kaj li enmezuris en ĝin ses mezurilojn da hordeo kaj metis ĝin sur ŝin, kaj ŝi iris en la urbon.

Kiam ŝi alvenis al sia bopatrino, ĉi tiu demandis:

— Kiel la afero iris ĉe vi, mia filino?

Kaj ŝi rakontis al ŝi ĉion, kion la viro faris al ŝi; kaj ŝi diris plue:

— La ses mezurilojn da hordeo li ankaŭ donis al mi, ĉar li diris al mi: "Ne revenu malplene al via bopatrino."

Kaj ĉi tiu diris:

— Restu, mia filino, ĝis vi sciigos, kiel la afero finiĝis, ĉar tiu homo ne ripozos, ĝis la afero estos finita hodiaŭ.

IV.

Boaz iris al la pordego de la urbo, kaj sidiĝis tie. Kaj jen preterpasis la parenco, pri kiu Boaz parolis. Kaj li diris:

— Alproksimiĝu kaj sidiĝu ĉi tie, vi, tia-tia.

Tiu alproksimiĝis kaj sidiĝis. Kaj Boaz prenis dek virojn el la plejaĝuloj de la urbo, kaj diris:

— Sidiĝu ĉi tie.

Kaj ili sidiĝis.

Kaj li diris al la parenco:

— Tiun parcelon de la kampo, kiu apartenis al nia frato Elimeleĥ, vendis Naomi, kiu revenis el la lando de Moab, kaj mi decidis sciigi vin dirante: aĉetu en la ĉeesto de la loĝantoj kaj en la ĉeesto de la plejaĝuloj de nia popolo. Se vi volas elaĉeti, aĉetunun; sed se vi ne volas elaĉeti, diru al mi, por ke mi sciu; ĉar ne ekzistas iu alia por aĉeti, krom vi, kaj mi estas via postproksimulo.

Tiu diris:

— Mi volas elaĉeti.

Tiam Boaz diris:

— Samtempe, kiam vi aĉetos la kampon el la mano de Naomi kaj de Rut, la Moabidino, edzino de la mortinto, vi ankaŭ prenos sur vin la devon restarigi la nomon de la mortinto al lia heredaĵo.

Kaj la parenco diris:

— Mi ne povas elaĉeti al mi, por ke mi ne pereigu mian propran heredaĵon. Elaĉetu al vi mian aĉetotaĵon, ĉar vere mi ne povas elaĉeti. Sed de la antikva tempo ekzistis kutimo en Izraelo, pri elaĉetado kaj ŝanĝado, por firmigi ĉion: oni detiras sian ŝuon kaj

donas ĝin al sia proksimulo; kaj tio estas atesto en Izrael.*

La parenco diris al Boaz:

— Elaĉetu al vi.

Kaj li detiris sian ŝuon.*

Kaj Boaz diris al la plejaĝuloj kaj al la popolamaso:

— Hodiaŭ vi estas la atestantoj, ke mi aĉetis el la mano de Naomi ĉion, kio apartenis al Elimeleĥ kaj al Hiljon kaj Mahlon. Kaj ankaŭ Ruton, la Moabidinon, la edzinon de Mahlon, mi akiris al mi kiel edzinon, por restarigi la nomon de la mortinto al lia heredaĵo, por ke la nomo de la mortinto ne estingiĝu inter liaj fratoj kaj ĉe la pordego de lia loko; vi estas atestantoj hodiaŭ.

Kaj la tuta ĉeestantaro, kiu troviĝis ĉe la pordego, kiel ankaŭ la plejaĝuloj, respondis:

— Ni estas atestantoj. La Eternulo faru, ke la virino, kiu envenos en vian domon, estu simila al Raĥel kaj Lea, kiu ambaŭ starigis la domon de Izrael; kaj vi estu sukcesplena en Efrat, kaj akiru bonan nomon en Bet-Leĥem. Kaj via domo estu sukcesplena, simile al la domo de Perec, kiun naskis Tamar al Jehuda, el la idaro, kiun la Eternulo donos al vi de tiu junulino.

Kaj Boaz prenis Ruton, kaj ŝi fariĝis lia edzino. . . . Kaj ŝi naskis filon. Kaj la virinoj diris al Naomi:

— Benata estu la Eternulo, kiu ne lasis vin sen parenco hodiaŭ, kaj li estu fama en Izrael. Kaj li estu al vi ĝojiganto, kaj prizorganto de via maljuneco; ĉar via bofilino, kiu amas vin kaj kiu estas al vi pli bona ol sep filoj, naskis lin.

Kaj Naomi prenis la infanon, kaj metis ĝin sur sian bruston, kaj fariĝis ĝia vartistino. Kaj la najbarinoj donis al li nomon, dirante: filo naskiĝis al Naomi. Kaj ili nomis lin Obed. Li estas la patro de Jiŝaj, patro de David.

[Ĉiuj rajtoj rezervitaj.]

* La Hebrea ordono pri al edziĝo de vidvinoj troviĝas en *Readmono*. XXV. 5-10:

Se fratoj loĝas kune kaj unu el ili mortas, ne havante filon, tiam la edzino de la mortinto ne devas edziniĝi ekstere kun viro fremda, sed ŝia bofrato venu al ŝi kaj prenu ŝin al si kiel edzinon kaj vivu kun ŝi. Kaj la unuenaskito, kiun ŝi naskos, ricevos la nomon de la mortinta frato, por ke ne malaperu lia nomo en Izrael. Sed se tiu viro ne deziras preni sian bofratinon, tiam lia bofratino devas iri al la pordego, al la plejaĝuloj kaj diri: Mia bofrato rifuzas restarigi al sia frato nomon en Izrael, li ne volas edziĝi kun mi. Tiam la plejaĝuloj de lia urbo devas voki lin kaj admoni lin. Kaj se li starigos kaj diros: Mi ne volas preni ŝin, tiam lia bofratino devas aliri al li antaŭ la okuloj de la plejaĝuloj kaj depreni lian ŝuon de lia piedo kaj kraĉi sur lian vizaĝon kaj respondi kaj diri: Tiel oni agas kun homo, kiu ne konstruas domon al sia frato. Kaj oni donu al li nomon en Izrael: Domo de sensuigito.

Por la Infanoj.

La Malfeliĉa Reĝo de Persujo.

Iun fojon estis Reĝo de Persujo, kiu estis tre malfeliĉa. Li estis fama venkinto kaj tre riĉa; sed li ne havis infanojn, kaj tio malfeliĉigis lin. Li konstruigis belegan palacon sur soleca insulo en la maro kaj loĝis tie.

Iun tagon alvenis al la palaco komercisto, kaj kun li estis belega sklavino. Tuj kiam la Reĝo ekvidis la sklavinon, li enamiĝis en ŝin kaj baldaŭ edziĝis kun ŝi. Li vestis ŝin per multekostaj vestoj kaj donis al ŝi la plej bonajn ĉambrojn en la tuta palaco, kaj tra ĉiuj fenestroj ŝi povis vidi la maron. Li ankaŭ donis al ŝi cent servistinojn. Sed, strange, la reĝino neniam parolis al li. Ŝi neniam parolis al iu. Tagon post tago ŝi sidis apud fenestro kaj rigardadis la maron.

Kaj tiel jaro preterpasis, kaj tiam ĉarma knabeto estis naskita al la gereĝoj. Le reĝo preskaŭ frenezigis pro ĝojo, kiam li eksciis ke filo kaj bienara posedonto estis naskita, kaj li ĵetis sin je la piedoj de la reĝino kaj diris al ŝi:—

— Ho, mia amata reĝino, kial vi ne al mi parolas? Nenio mankas krom vorto de vi por plenigi mian feliĉecon.

La reĝino ridetis, kaj tiam ŝi parolis.

— Ha, mia reĝo, ŝi diris.—Kiel ĝentile kaj ame vi montris vin al mi de post kiam mi estis tirita kiel sklavino al via palaco! Sed pripensu pri la sentoj de reĝa princino, kiam ŝi estas vendita por esti sklavino!

— Jen, ĉu vi estas princino? ekkriis la Reĝo.

— Mi estas la Rozo de la Maro, diris la reĝino fiere, kaj mia frato, reĝo Selah, regas la plej riĉan regnon ĉe la profundo de la oceano. Malfeliĉe ni interdisputis. Lastan jaron nia regno estis invadita, kaj nia palaco detruita, kaj Selah, timante, ke eble mi estos kaptita de la malamiko, petis min edziĝi kun tera princo. Ĉi tio kolerigis min, kaj mi saltis de la malsupro de la maro ĝis la marbordo de via insulo. Tie komercisto min trovis, kaj li tuj vendis min al vi, kiel sklavinon.

— Sed mi ne vin faris sklavinon, mia amatino, diris la reĝo.

— Ne, diris Rozo de la Maro, tre ĝentile; kaj ĉar vi elektis min esti via reĝino, kaj min treege amis, mi ne ĵetis min en la maron kaj reiris al mia frato, kiel estis mia intenco. Sed ĉar mi nun havas filon, mi devas voki Selah alveni kaj lin vidi.

Rozo de la Maro ordonis servistinojn alporti fajrujon enhavantan brulantan karbon, kaj

tiam ŝi el skatoleteto elprenis pecon da aloo kaj ĵetis ĝin sur la fajron. Dum la fumo supreniris kaj eliris el la fenestro ŝi parolis vortojn en fremda lingvo.

Ekondmoviĝis la maro, kaj la ondoj apartiĝis, kaj el ĉi tiuj elvenis alta kaj belforma junulo, vestita en belega vestaro, kaj kun krono sur la kapo. Ĉirkaŭis lin aro da belaj fraŭlinoj kaj korteganoj. La reĝo de la maro kaj lia homaro alvenis al la insulo kaj eniris la palacon.

— Ha, mia kara Rozo de la Maro, li diris, kiam li vidis sian fratinon,—Mi venkis ĉiujn niajn malamikojn, kaj vi nun povas hejmenalveni kaj edziĝi kun iu princo de la maro!

— Mi jam estas edziĝinta, mia kara Selah, diris reĝino Rozo de la Maro.—Jen, mia edzo, la reĝo de Persujo, kaj jen nia knabeto.

Selah tenis la infaneton en siaj brakoj, kaj subite, je la teruro de la reĝo de Persujo, li saltis el la fenestro kaj en la maron, kun ĝi.

— Ne timu, diris la reĝino.—Selah nur agis kiel mi intencis agi. Li volas scii, ĉu nia infaneto povas vivi sub la akvo, same kiel ĉiuj enloĝantoj de la maro.

Kaj estis tiel. Post kelkaj minutoj Selah revenis, tenante en siaj brakoj la princeton, kiu ridis pro ĝojo. Li tiel facile enspiris la salakvon, kiel li enspiris la aeron, kaj ne eĉ peceto de lia vestaro estis malseka.

— Kian tagon de mirindaĵoj! diris la reĝo de Persujo.—Se mi ne estus vidinta per miaj propraj okuloj, mi neniam estus kredinta ĝin.

Li ĉagreniĝis, kiam li unue sciis, ke li ne povus iri al la profundo de la oceano kaj viziti la mirindajn regnojn kuŝantajn sub la maro; sed la filo kaj edzino rakontis al li mirindajn historietojn pri la strangaĵoj, kiuj okazis sub la oceano.

*Tradukis NORMAN BOOTH,
el "Children's Encyclopædia," laŭ
afabla permeso de S-ro Arthur Mee.*

Perdita Feliĉeco.

Li:—Ĉu vi memoras tiun nokton, kiam mi proponis al vi edziĝon?

Ŝi:—Jes, karulo.

Li:—Ni sidis kune dum unu horo, kaj vi neniam parolis.

Ŝi:—Jes, mi memoras tion.

Li:—Ve, tiu estis la plej feliĉa horo de mia tuta vivo.

Esperanto in Lancashire and Cheshire.

The earliest records of Esperanto in this part of England are associated with the name of Dr. R. J. Lloyd, Professor of Phonetics in the University of Liverpool, who in reading a paper on Esperanto before the Liverpool Philomathic Society in November 1904, began by saying to his audience: "It is now some ten or twelve years since I called the attention of the Liverpool Literary and Philosophical Society to the existence of a new language called 'Esperanto.'" While there is mention of an Esperanto group in MANCHESTER in 1903, the first group in Lancashire affiliated to the B.E.A. was that of LIVERPOOL of which Dr. Lloyd was president and Mr. R. E. Issott secretary, founded in June 1904. Dr. Lloyd, who was one of the pioneers in the modern science of phonetics, published one of the best critical analyses of Esperanto which have yet appeared* and made several valuable contributions to the early Esperanto magazines. To the great regret of all who knew him, he lost his life in a drowning accident during the Esperanto Congress at Geneva in 1906.

The movement began to spread in the two counties, vigorous groups springing into being at BARROW-IN-FURNESS, WARRINGTON, HIGHER OPENSHAW, OLDHAM, BURNLEY, CHESTER, ROCHDALE, HANDFORTH, BLACKPOOL, ST. HELENS and PRESTON. These groups quickly realised the value of joint effort, and we read of the first inter-group excursion to Chester in 1906 in which members of the Liverpool, Manchester, St. Helens and other groups took part. Dr. Pollen paid a pastoral visit to Liverpool in July, 1907, when representatives from all the neighbouring groups were present. In connection with these early gatherings must be mentioned the enthusiastic work of Dr. Sydney Whitaker, the President of the Liverpool group, and Mr. G. D. Lewis of Manchester.

The desire to meet and fraternise with fellow Esperantists of other towns developed and materialised into the formation of the Lancashire and Cheshire Federation, with its permanent quarterly conferences and numerous activities.

In recording the birth, life, and growth of the Federation it must be emphasized at the outset, that no one, two, three or more individuals can be pointed to as those solely responsible

for its success. All Esperantists in the two counties, and indeed some outside the borders, must receive full credit for the existence and progress that has been made. The humblest beginner who helps to make up the audience at the conferences, or the most enthusiastic propagandist (and who is not a propagandist in Esperanto-land?)—all are entitled to share the honours.

It was in February, 1908, that Mr. West of St. Helens called a meeting of Esperantists together at Warrington to consider the formation of the Federation, and on 11th April, 1908, the First Quarterly Conference took place in Liverpool, and that day saw the birth of the Lancashire and Cheshire Federation as it is now known. It is interesting to remark here that the 45th Quarterly Conference took place in November, 1919, at COLNE, which means that during 11½ years of its existence only one quarterly conference was missed out, due to the great world upheaval of the 1914—1918 European War. The average attendance at the conferences, according to the records, may be put down at about 140.

In reading the report of the Second Conference which took place in July, 1908, at Blackpool, once a great Esperanto stronghold, one may notice the pride with which the writer tells that "the Mayor *himself*" opened the proceedings. Since then our conference platforms have been honoured by the presence of no fewer than 36 Chief-magistrates of the most important municipalities in the two counties, in their own town halls. At the Blackpool Conference 15 groups were represented as being affiliated. Mr. Eldon of Manchester, who presided for the second time, unofficially it seems, vacated the chair in favour of Miss M. L. Jones (now Mrs. Blaise), who continued in office until 1910, with Mr. West as Secretary. It must be stated to the credit of Miss Jones, that apart from her skilful handling of the various conferences over which she presided she was then to the writer's knowledge the most fluent Esperanto speaker in the Federation. She sowed an enormous amount of Esperanto seed in many parts of the two counties by reason of the numerous courses which she was carrying on in many towns. In this respect no President or member, however enthusiastic, can ever hope to be so favourably situated. She combined business with pleasure, and the result was a happy one for all concerned.

* *The Esperanto Language, Practically Considered and Described*, by R. J. Lloyd, D.Lit., M.A., F.R.S.E.

From 1910—1912, when Mr. Eldon was President, with the exception of the birth of a few new groups and the holding of the usual quarterly conferences, nothing of any outstanding feature seems to have occurred which may be attributed directly to the work of the Federation as an organization, although the various groups were fairly active in local work. The most noteworthy event of this period was an important gathering in the Manchester Athenaeum, where Dr. Pollen spoke to a large assembly of business men, with a famous Dean in the chair, who afterwards spoke against Esperanto, because he desired to have English as the international language. To atone for this deficiency in the Federation work we have to note the Fourth British Esperanto Congress in SOUTHPORT in 1911.

Mr. Sydney Taylor of Buxton, in 1912, became President with Mr. G. Rhys Griffiths as Secretary, and we see the inauguration of the Esperanto Eisteddfod. In March, 1912, the Committee decided to establish it as a permanent feature of the Federation. During the war the Eisteddfod was modified to one for children only, but is now about to retake its old form, the last Conference at Colne having decided to continue the *Konkursfesto* for all Esperantists in the Federation as originally designed.

Although the germ of these literary and musical competitions may be traced directly to the "floraj ludoj" at the Universal Esperanto Congress in Barcelona which preceded our first Eisteddfod, the fact that the Welsh name was given to our *Konkursfesto* must not be attributed to mere chance of the proximity of the Federation to Wales, which gives this name to its national "floraj ludoj." It should not be forgotten that the Secretary of the Federation of this period, and his brother who was the Secretary of the Liverpool group where the first Eisteddfod was held (Easter, 1913), are both Welshmen. Both these Esperantists, not only brought the Cymric fire and enthusiasm into the general work of the Federation and the local Liverpool group, but even tried to invest this first Esperanto festival in the Federation with the Cymric love of traditional ritual and ceremony, transported from the Welsh hills to the Esperanto platform, as will be remembered by those who had the privilege of being present, the several best known Esperanto poets and authors were then symbolically presented on the platform through the flesh of living Esperantists, assuming the originals to be spiritually present.

We then pass on to the 1913—1915 period

with Mr. Rhodes Marriott as President. His work for the Federation was much appreciated by all and will be for ever remembered. An old Esperantist and national and international congressist, it always seemed as if his life was made up of a symphony composed of Esperanto conferences and congresses. No one in the Federation was better able to relate of the great and inspiring impressions one gains at the big international gatherings in every part of the world, which he regularly attended. A worker in private and public on behalf of our movement, his work for the Federation was naturally a labour of love and of great help.

Since 1915 the writer has been President with Miss Hogg, Mr. Parker and Mr. I. H. Wright as Secretaries. This has been a period of great difficulty for the Federation owing to the war, but thanks to the steady work that was going on in the several centres of the two counties, Esperanto more than maintained its position. Mention must be made of some of the groups in the Federation which carried on the local work as if nothing had happened, thanks to enthusiastic members and veritable pillars of strength, such as Mr. and Mrs. Megahy, Preston, Mr. and Mrs. Brown, Chorley, Mr. Horsley, Eccles, the Misses Caldwell, Leigh, Rev. Joseph Ashby and Miss Iddon, Southport, Mr. Birtwistle, Bolton, Mr. Harrison and Mr. Currie, Burnley, and many others.

Then we had a sudden burst of light in these dark days, which will go down to history as "The Eccles Experiment." At a conference which took place in Eccles in January, 1916, the Mayor of Eccles made a personal promise to the writer to help to get Esperanto into one of the schools. The ex-Mayor who was chairman of the Education Committee made a similar promise. Instantly the thread was taken up by local workers, who had long been preparing for the event, Miss Caldwell having taught the teachers of Green Lane long before this, and with untiring zeal they worked their way through to the well-known successful conclusion. 240 children started Esperanto in Green Lane School as a day subject in August, 1916. At last we began to see possibilities, and without doubt this event served to infuse quite a new spirit into the work of all. Mr. Sanderson, the Head Master, Miss Hogg, and Miss Buchan, the teachers, worked with heart and soul, and who can deny that this event has sent out its inspiration throughout England and indeed throughout the world.

The *Esperanto Monthly*, under the able editorship of Mr. Page, played no small part in the success of this experiment. He saw

the great opportunity which was presenting itself. Esperanto in a day school: what an inspiring example to other educational bodies! and readers of the *Esperanto Monthly* need not be told what invaluable help this little Magazine (soon may it be with us again!) has given to the first Esperanto day school. How it threw into the limelight of the world, the tale of the "Eccles Experiment" (now translated in pamphlet form into four different languages), must be left to others to tell, but this I can state here, that indirectly it also helped the progress of the Federation.

Two notable events followed in the history of the Federation, namely, the two *Konkurs-festoj* for the children of that school 1918—1919. These proved to ourselves and to others that our work was not in vain and that the teaching of Esperanto is of real benefit to the children, and we have seen for ourselves that they are able to apply in practice what had been given them in theory.

The last outstanding event in the Federation is still fresh in the minds of all: the 10th British Esperanto Congress in Liverpool, which was initiated by the Federation as a body. It brought together in St. George's Hall not only Esperantists from all over Great Britain and the continent, but many old friends of the Federation whom we had not seen for many years.

Such is the story of the work of the Lancashire and Cheshire Federation. But there is much other notable work carried on in two counties of which I could write, carried on by men little heard of in connection with groups or Federations, like Mr. William Bailey of Manchester, who has the reputation of being one of the most profound Zamenhofian scholars in the world.

Here is a stronghold of Esperanto, where Esperanto is loved and daily spoken, and wherein its inner spirit dwells in full abundance. With that impulse, the practical Lancashire spirit will carry Esperanto to its final victory.

J. D. APPLEBAUM.

His Excellency Esperantist.

Professor Ramstedt, who has been appointed by the Finnish Republic to be its Ambassador to Japan, is a well-known Esperantist. He was a member of the Commission of experts who recently reported to the Finnish Government in favour of state support of the international language movement.

Competition for Boys and Girls.

Conducted by
Miss JANE BAIRD.

This Competition is limited to boys and girls of not more than 15 years of age. Competitors must write their solutions on a postcard addressed "KONKURSO," c/o Miss JANE BAIRD, 95, Bellevue Road, Edinburgh, and add their age and the name of their school. A Monthly Prize will be given, and at the end of the Competition special prizes will be awarded to those whose names appear most frequently in the Honours List.

N.B.—It must be understood that Solutions are the competitors' unaided work.

In schools where Esperanto is taught it is suggested that the teacher collect the cards and send them in under an envelope, to save postage.

SECOND COMPETITION.

Postcards to be sent not later than 20th February.

(a) Landoj.

Eltrovu la nomojn (nur radikojn) de la landoj kaŝitajn en la jenaj frazoj:—

1. Ĉiam esperu, sed neniam ĉesu labori.
2. Tio estas tre bela pentraĵo.
3. Mi ne povas ĝuste priskribi la koloron de la robo, sed ĝi estas nek verda nek blua.
4. Oni erare diras, ke Esperanto estas artefarita lingvo.
5. Ĉu tiu birdo estas ululo aŭ strigo.
6. Ĉiuj prepozicioj per si mem postulas nur la nominativon.

(b) Moneroj.

Eltrovu la nomojn (nur radikojn) de moneroj kaŝitajn en la jenaj frazoj:—

1. Inter preskaŭ cent imitaĵoj estis nur unu du veraĵo.
2. Estas plej kredeble, ke la negro ŝtelis la monon.
3. La verdaj folioj de narcisoj estas longaj kaj mallargaj.
4. Ĉu oni povas diri 'kofran kovrilon' anstataŭ 'kovrilon de kofro.'
5. Mia amikino diris, ke ŝi lin gratulis telegrafe.

(c) Enigmo.

Inter du partoj de la homa korpo staras prepozicio.

Kunmetu la tri partojn kaj vi faros finan oficiston.

The results of the January competition will appear in the March number.

Delegate Councillors.

The Esperanto groups throughout the British Empire affiliated to the British Esperanto Association have recently elected their Delegate Councillors to represent them in the management of the affairs of the Association for the ensuing year.* Each of such Groups is entitled to elect one member of the B.E.A. as a Delegate Councillor. If the Group has fifty or more members for each of whom it contributes the capitation fee of sixpence it is entitled to elect one Delegate Councillor for each twenty-five members; so that, while a Group with ten members can elect one Delegate Councillor, a Group with forty members can only elect one, and a Group with one hundred members can elect four.

Several Groups do not take advantage of the privilege they possess of taking part in the management of the affairs of the B.E.A. by electing Delegate Councillors. This is to be regretted, as it is eminently desirable that the Council should be as representative as possible of the whole Empire. In some cases the omission is partly due to the mistaken idea that a Delegate Councillor cannot perform any useful service unless he is available to attend meetings of the Council in London or at the close of the Annual Meeting of the B.E.A. held during the Annual Congress. It should be noted that Council meetings are not necessarily all held in London. Although the Articles of Association provide that the Council shall have its headquarters in London and shall generally hold its meetings there, provision is made for these meetings being held elsewhere if it may be found desirable. It has been suggested that the Council meet alternately in London and in the provinces. This would give provincial councillors greater opportunity of making their influence felt in the general movement, and at the same time not only help the local propaganda, but induce local Esperantists to join the B.E.A. The cost of the Secretary's travelling expenses might easily be outweighed by the accession to the membership of the B.E.A. and the stimulation of interest in its work. Each of such meetings out of London could be made the occasion of a public demonstration to the advantage of the local movement.

Two years ago the B.E.A. adopted means of further increasing the usefulness of the Delegate Councillors. In incorporating the

Federations as part of the national movement, it made provision for the Delegate Councillors becoming *ipso facto* members of the managing body of the Federations.

The Delegate Councillors will therefore see that they can play an important part in the development of the Esperanto movement throughout the country. It is very desirable that they should realise the extent of their powers, so that they may exercise them as opportunity presents itself and take an active interest in the work of the Council and of their District Federation. If they would do so there would be no ground for the complaint sometimes made that the affairs of the B.E.A. are run by a clique of London members. These London members would gladly welcome the co-operation, and perhaps restraint, which the provincial members can render. If a Delegate Councillor cannot attend a Council meeting he has the right to be represented by proxy by a Delegate Councillor of his own or another group who may be present; and in any event he can write to the Secretary expressing his views concerning any matter which is to be brought before the Council for decision.

Important business will soon be under consideration, including a proposed revision of the Articles of Association, which are now somewhat out-of-date, and it is to be hoped that all Delegate Councillors will take an active interest in fitting the B.E.A. for the great advance which lies before it. Groups should see that they elect to the Council the very best men they have, men full of initiative and resource, who can be depended on to aid the movement by their influence, their voice, and their pen.

The Delegate Councillor now elected should forthwith proceed to "magnify his office." The office of Councillor will never be an important one unless the holder makes it so. He should familiarise himself with the constitution and regulations of the B.E.A.* He should make it his duty to regard the local movement from the standpoint of the national organisation and see that his Group is in living touch with the B.E.A. and the Federation. He should possess himself of all the latest propaganda matter issued from headquarters, and undertake to see that it is properly distributed. He should endeavour to increase the membership of the B.E.A. in his district, and obtain new readers for THE BRITISH ESPERANTIST.

If his Group does not make other arrange-

* The year following the annual meeting at Whitsuntide. The names of the Delegate Councillors are notified to the secretary not later than 15th December. (Bye-law 3a).

* A copy of the Memorandum and Articles of Association and Bye-laws will be supplied by the Secretary on application.

ments for doing so, he should see that the magazine is placed on the table at the Public Library, communicate all news of importance concerning the progress of Esperanto to the local newspapers, and report from time to time to the editors of THE BRITISH ESPERANTIST all matters of local interest, and the Delegate Councillor, who discharges his duties in this way, may feel proud of the service which he is rendering to the cause, and will place his *samideanoj* under a deep debt of gratitude.

A glance at our Group list will show that there are still several Groups not united in a local Federation. We suggest to the Delegate Councillors of these Groups that they "get together" and form Federations on the lines already laid down.

We also venture to express the hope that distance will not prevent Indian and Colonial Groups from appointing as Delegate Councillors any of their members who may be visiting the homeland, and in any event Delegate Councillors should be appointed, if for nothing else, for the purpose of communicating to the Council any proposals which may be considered useful for the spread of Esperanto within the wide bounds of the British Empire.

Letero el Japanujo.

BRITISH EMBASSY, TOKYO.

Estimata Sinjoro,—Mi nur lastatempe Esperantistiĝis, kaj antaŭ unu semajno mi ĉeestis la por mi unuan kunvenon de la ĉi tieaj Japanaj *gesamideanoj*. Venis do al mi en la kapon, ke eble interesos Britajn *samideanojn* lerni, kiel la progresado de nia afero en tiu ĉi malproksima lando impresas iun, kiu nur antaŭnelonge varbiĝis.

Estis por mi mirindaĵo aŭdi kiel bone, eĉ bonege, la plimulto de la Japanaj *samideanoj* parolas la lingvon. Estas ĉiutaga okazaĵo renkonti Japanojn, kiuj parolas la Anglan lingvon, sed preskaŭ sen escepto neniu el ili parolas tiel flue kaj facile, kiel la Esperantistaj *samlandanoj* parolas nian lingvon. Krom tio, povas esti, ke ĉe Angla-lingva kunveno unu aŭ du el la ĉeestantoj parolas sufiĉe bone, sed ili estas la malplimulto. Male, ĉe Esperanta kunveno la plimulto parolas tute senĝene.

Jen propagandilo! Unu 15-jara studento ne nur tralegis sed tralernis sufiĉe grandan lernolibron *en la daŭro de kvar tagoj*!

Gis nun mi neniam povis amikiĝi kun Japanoj pro la lingva malfacilaĵo, sed dank'al Esperanto mi povas konstati, ke ni inter-

parolas libere kaj sen la malhelpaĵo de nur duonkonata fremdlingvo—efektiva baro al interŝanĝo de ideoj, la sola vojo al amikeco.

N. K. ROSCOE.

30 Okt., 1919.

La Arbo.

(De JOYCE KILMER, juna Usona poeto, kiu oferis sian vivon en Francujo.)

*Mi pensas, ke ne estas en la mondo subĉiela
La poemo, kiu estas kiel arbo tiel bela.
Bela arbo, kies buŝo soifanta kaj malsata
Al la dolĉe flua monda brusto estas alpremata.
Bela arbo, rigardanta al la Dio ĉiuhore,
Kiu levas foliecajn brakojn en preĝado glorie;
Bela arbo, kiu portos, en somero melodias,
Neston da beletaj rubekoloj en hararo ŝia;
Kaj sur kies brusto reĝo estas ofte apogita;
Kiu vivas tre intime kun la pluvo intermita.
Malsaĝuloj kreas, kiel mi, poemon aŭ soneton,
Sed nur nia patro Dio povas krei la arbeton.*

Trad. BERTRAM POTTS.

Nov.-Zelando.

La Ribelema Tago.

Mallumaj masoj flugas trans la grizan baldakenon

*Kaj jam nenia blua peco sur ĉielo restas;
La konkurantaj fortoj nun eniras la arenon
Kaj la Naturo ekarmiĝas kaj sin alivestas.*

*Tordiĝas malbonsignaj nuboj, kiuj agitate
Batalas kiel la gigantoj de infanaj dormoj;
Sercemaj monstroj certe kapriolas akrobate
Kaj la imago vidas ilin en la strangaj formoj.*

*Averte grumblas krestaj ondoj el la horizonto
Kaj al la sabla bordo kuras salve, malkonkorde,*

*Kaj tien rapidiras al krakanta la renkonto,
Kun ĝojo aklamante ĝin impreso kaj malorde!*

*Ardezkolora estas maro grande ekzaltita,
Spektakla en triumfa povo, sklavo de l'pasio.
Kun emo al perforta malmildeco intermita,
Al gaja bonhumoro kaj kortuŝa tragedio!*

*La gutoj ventpelataj eksignalas densan pluvon,
Batantaj kvazaŭ rezervitaj por splenema koro;
Kaj ĉielarko nin salutas, kiu donas pruvon
Ke la kaŝata suno ridas en kutima gloro!*

*La sovaĝeco de la horo falas sur altaron
Kaj morte luktas kontraŭ submetiĝo pro kolero;*

*La plaĉa arko grade transvojaĝas la nubaron
Kaj kaptos la ribelan animstaton de l'vetero!*

BERTRAM POTTS.

Dek-Dua Universala Kongreso de Esperanto.

HAGO, 8—15 AŬGUSTO, 1920.

Dua Komuniko.

Kongressemajno.—La loka komitato, ricevinte multajn plendojn pri la maloportuneco de la unue elektita semajno (unua semajno de Septembro), pro kio multaj samideanoj el la publika instrua mondo ne povus partopreni en la kongreso, decidis ŝanĝi la datojn en 8—15 Aŭgusto. Ĝi ne decidis tion facilanime, ĉar la laboroj de la enloĝiga komisiono fariĝos multe pli pezaj, pro tio, ke en Julio kaj Aŭgusto, la vakanco-monatoj, Hago enloĝigas multajn gastojn.

Kongresejo.—Mi ĵus ricevis la ĝojigan komunikon de la koncernata ministro, ke li cedos al ni, por la grandaj kongres-kunvenoj, la plej malnovan kaj historian salonegon el Hago, nome la "Ridderzaal" (Salonego de l' Kavaliroj), sub kelkaj plenumotaj kondiĉoj. Precipe de niaj eksterlandaj amikoj venis la instigo klopodi akiri la Pacpalacon, se ne tiam la Salonegon de l' Kavaliroj. Ĉar la estraro de la Carnegie-fondaĵo, kiu administras la Pacpalacon, ne cedas la palacon por aliaj celoj ol por la oficialaj packongresoj, tuta nia espero estis je la Salonego de l' Kavaliroj.

Honora Komitato.—Ĝis nun ni sukcesis varbi por nia honora komitato la jenajn konatajn personojn:

S-ino S. van Rees-Broese van Groenou.

S-ino E. J. Wijnaendts Francken-Dijserinck.

S-ro Mr. J. Patijn, urbestro, kiu fariĝos honora prezidanto.

S-ro Mr. J. B. Bomans, Roman-Katolika parlamentano, skabeno en Haarlem.

S-ro W. K. Brevet, Direktoro de la Residentiebank.

S-ro Prof. D-ro D. van Embden, liberaldemokrata senatano, prof. de sociologio kaj statistiko ĉe la Amsterdama Universitato.

S-ro D-ro H. E. van Gelder, Urba arkivestro.

S-ro Prof. D-ro A. F. Holleman, profesoro de kemio ĉe la Universitato de Amsterdam.

S-ro H. van Kol, Socialdemokrata senatano.

S-ro H. Koppel Jr., Eks-prezidanto de la Haga Komerca Ĉambro.

S-ro H. Ch. G. J. van der Mandere, pacifista ĵurnalisto kaj literaturisto.

S-ro F. J. van Paasschen, Direktoro-Ĉef-redaktoro de la ĉiutaga gazeto "De Avondpost."

S-ro D-ro F. E. Posthuma, Eks-Ministro de Agrikulturo, Industrio kaj Komercio, Direktoro de la mutuala koopera labordonanto-societo "Centraal Beheer."

S-ro Mr. D-ro H. J. Romeijn, Eks-skabeno.

S-ro D-ro J. Schoemaker, Kirurgo ĉe la Urba Mal-sanulejo.

S-ro Mr. J. M. van Stipriaan Luisicius, advokato kaj prokuroro, aŭtoro de "Karaktero."

S-ro Nico van Suchtelen, verkisto.

S-ro Justus Tal, Superrabeno en Utrecht.

Financoj.—Kompreneble la tempo inter la apero de la unua kongreskomuniko kaj la forsendo de la dua estis tro mallonga por povi esperi gravajn rezultojn. Kelkaj Nederlandaj samideanoj jam sendis siajn kotizojn, faris mondonacojn aŭ enskribis por la garantia fundo (enskriboj akceptataj po 25 guldenoj).

Mi esperas, ke la eksterlandaj samideanoj komencos de nun sendi siajn kotizojn, event. mondonacojn, kun klarigoj al la Residentiebank. Enskriboj por la garantia fundo adresotaj nur al la sekretario-kasisto.

La kongressekretario,

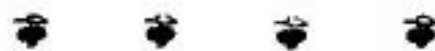
J. L. BRUIJN.

Karavano.—Ĉu oni aranĝu Karavanon de britaj samideanoj al la venonta kongreso en la Hago, kaj ĉu oni ankaŭ aranĝu post-kongresan vagadon? Tio estas la nuna demando!

Jam faris al mi tiun demandon kelkaj Londonanoj, sed antaŭ ol mi povas decidi aŭ fari aranĝojn, mi deziras scii, ĉu sufiĉe granda nombro da personoj volus aliĝi al tia karavano.

Mi do invitas opiniojn kaj ideojn pri la afero kaj petas, ke interesatoj skribu tuj al mi, ĉe la B.E.A.

HARRY A. EPSTEIN, Lond. Sek. U.E.A.

CHRONICLE.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 12th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th. Secretaries, please note Address: 17, Hart-street, London, W.C.1.

B.E.A.—Tiun ĉi monaton ni plezure bonvenigas en la Asocion kvar novajn Grupojn, nome: en PORTSMOUTH, HAWORTH (Yorks), WALLSEND-ON-TYNE and HAMPSTEAD and GOLDERS GREEN (London). Ili kresku kaj floru por la bono de nia afero!

COMING EVENTS.

Divine Service in Esperanto will be held on Sunday, February 8th, in Harecourt Church, St. Paul's Rd. Canonbury, London, N.1., when the speaker will be Mr. T. W. Hancock.

Rendevuoj por Esperantistoj.—*Sabate.*—3 p.m., "British Museum"; 4.30 p.m. "Lyons," 123, High Holborn, W.C.1. (kontraŭ Holborn Restaurant). *Dimanĉe.*—5 p.m., Lyons, 7, Brompton Road, S.W.1. proksime de tubstacio Knightsbridge.

London, N.1.—On Monday, Feb. 2nd, at 1, Alma Road (Harecourt Church Hall) St. Paul's Road, Canonbury before the Evangelical Preachers' Associa-

tion, an address on "Esperanto and Evangelisation" by MONTAGU C. BUTLER. Visitors welcomed.

Barnet, London, N.—Public Meeting at the Church House, Wood St., Barnet, on Thursday, Feb. 19, at 8. Speaker, MONTAGU C. BUTLER. Chairman: Rev. W. Manning, M.A., Rector of Chipping Barnet. A class is being formed in Barnet, and all interested are asked to attend and help the success of the meeting.

Australian Congress.—The Third Australian Esperanto Congress will be held at Sydney, N.S.W. during Easter Week. All Esperantists whether members of an existing Society or not, are invited to be present. Congress fees are: for Sydney members, £1; for Country, Interstate and New Zealand, 10s. Secretary, Mr. Leslie Pfahl, "Edna," Clissold Parade, Campsie, N.S.W.

Skota Federacio.—La 15a Skota Kongreso okazos ĉe la Universitato de Edinburgo je la 19a de Junio. Definitivaj sciigoj sekvos. Hon. Sek., CEDRIC F. WHITE, 28, Bath Street, Glasgow.

GENERAL.

Komercistoj kaj Esperanto.—La 15an de Septembro, 1919 starigis en Japanujo grava komerca enterpreno sub la nomo *Japana Esperanta Komerca Korporacio*. Ĝiaj membroj konsistas el fervoraj Esperantistoj-komercistoj, kies speciala zorgo estas severe ekzameni la ekspedotajn komercaĵojn, ke ili estu tiel samaj kiel aŭ plibonaj ol la antaŭ-senditaj specimenoj. La firmo eksportas ĉiajn produktaĵojn de Japanujo kaj volonte importos produktaĵojn taŭgajn por la japanoj. Espereble la entrepreno forte akcelos la movadon de Esperanto en la komerca mondo kaj ĝi petas la laŭblajn helpojn de la ĉiulandaj samideanoj. Estas notinde, ke ĝia prezidanto estas tre konata amiko S-ro Inĝen. K. Takahaŝi; ĉefoficejo: 70-c *Jamaŝitaĉo, Jokohama*; Tel. adreso: Esperanto, Jokohama.

Ko-operativa Esperantista Ligo.—La Ligo iom post iom etendas la aktivecojn tra multaj landoj, kaj laŭŝajne utiliĝos al la naciaj ko-operativaj societoj de la mondo. La membroj de la Ligo jam tradukis la faman broŝuron "Fields, Factories and Workshops"; tiu alloga verketo riĉege ilustrita estos eldonita post nelonge de la Ligo sub la aŭspicioj de la *Co-operative Wholesale Society*. Kompreneble la 32-paĝa verketo estos disdonata senpage, kaj samlingvanoj devas fari fruan peton por ĝi, enmetante por britoj markon unupencan; alilandaj amikoj unu respond-kuponon al la Sekretario, A. H. Holt, 31, *Old Street, Newchurch, Manchester, Anglujo*.

Esperanto en Taga lernejo.—La Liverpool'a subkomitato por Edukado en la Elementaj lernejoj fine sankciis la enkondukon de Esperanto en unu lernejon, "Grant Road School." Kvardek knaboj estas jam elektitaj por tiu instruado, kiu komenciĝis en Januaro.

La instruisto estas S-ro Rawlinson, kiu jam instruas en tiu lernejo kaj estas ano de la Liverpool'a Grupo. Tio estas la unua plej utila rezultato de la Deka Brita Kongreso, kiam S-ro Legge, Direktoro de Edukado en la urbo, konvinkigis pri la utileco de Esperanto por la instruado de infanoj. La supra paŝo estas nur eksperimenta, kaj se ĝi kontentigos la Aŭtoritatojn, pri kio ni havas nenian dubon, ni povas esperi pli larĝajn evoluojn en tiu direkto ĉi tie.

Pri la Blinduloj.—Dank' al la klopodoj de S-ro J. S. Lord dek blinduloj lernas Esperanton ĉiusemajne ĉe Artillery Street, Manchester. Ili ĉiuj ricevos ekzempleron de la Braille-presata revuo "Esperanta Ligilo," kiu aperos ĉiumonate dum la jaro. Oni celas donaci la revuon al ĉiu Esperantista blindulo, eĉ al tiuj, kiuj ne povas mem aboni, kaj por tio mi dankas tutkore la sekvantajn donacintojn:—S-ro J. T. Forbes, 5ŝ. 6p; F-ino S. H. Boocock, 5ŝ.; Brighton kaj Hove Esperantista Grupo £1 5s., S-ro S. Larking, 2ŝ. 9p.—W. P. MERRICK, *Woodleigh, Shepperton*.

La gepatroj kaj parencoj de S-ro Antonio COCKSI antaŭe el Antverpeno (Belgujo) kaj tre konata a multaj Esperantistoj, ne ricevinte sciigojn pri li jam de 1916, kiam li militiste deĵoris en Francujo, deziregas komunikiĝi kun ĉiu, kiu povus doni sciigojn pri li aŭ pri lia kieŝto.

Danke ricevos ĉiun informon lia frato S-ro CHS. P. COCKS, 1, *Thornhill Road, West Croydon (Londono) Anglujo*.

Aliaj gazetoj bonvole represu!

NASKIĜO.—Al Gesinjoroj Frank C. Rhodes ĉe Esperanto Cottage, Oakworth, Keighley, je la 12a de Januaro, filo nomita Joe.

LONDON.

London Club.—One of the most successful festivals in the history of the London (Central) Esperanto Club took place at St. Bride's Institute on January 9th. Three halls were engaged for the occasion, for the simultaneous holding of a dance, a concert, and a sale of work, all of which, with a total attendance of some 250, amply justified the arrangements made by the Committee and the organiser of the evening's arrangements, Mr. C. H. Edmonds. The dance was under the supervision of Mr. E. E. Yelland, with Mr. Lyon as M.C., the music being provided by the orchestra of the Edmonton Co-operative Society. The sale of work was in charge of Miss M. H. Rook and Miss M. A. Clarke, and the articles, which had been contributed by members and friends, met with a ready sale and realised a large sum. The concert, arranged and directed by Mr. Long, was patronised by a large audience, who were given a lengthy interval to visit the dance room and also the refreshment bar, the arrangements for which were under the care of Mr. W. H. Browne. The concert programme included instrumental selections by Miss Christina Greenhill (piano) and Mrs. Cameron (violin), recitations by Mr. Fulcher, and songs by Misses E. R. and K. Stevens, Mr. E. McC. Leslie, and Mr. H. Moy-Thomas. Miss Greenhill and Mr. M. C. Butler acted as accompanists. At the close of the concert the audience were quite ready for more, but after the *Espero* had been sung they were asked to go up to the dance room, where Mr. G. J. Cox President of the Club, spoke briefly about the activities of the Club and invited the adhesion of new members.

The very cordial thanks of the organisers and the Club members generally are due to all who assisted to make the evening a success, especially to those who came from outside the Club and so greatly contributed to the satisfactory result attained. The net profit realised was about £40, a sum which is greatly in excess even of the increased annual rent now paid for the Club's premises and thus places the finances on an even firmer basis than before. Under the guidance of Mr. Cox and an active Committee, the Club, now entering on its seventeenth year of work in the cause of Esperanto, has recently been able to increase its efficiency in several ways, and it is hoped that many more London Esperantists (and prospective Esperantists) will soon add their names to those of the 150 members already on the roll. All interested should write to the Hon. Secretary, Mr. W. H. Browne, 246, *Longfellow Road, Worcester Park*, for particulars and a copy of the new programme of meetings from February onwards.—L.

Sud-Londona.—Je finiĝo de la malnova jaro oni kutimas rigardi malantaŭen, kaj por la Sud-Londona Klubo tre konvenas tion fari. Kvankam la klubo estis iniciata nur en Majo lasta, la membraro atingis kontentigan nombron sed novaj estas petataj kaj estos bonvenigataj. La kunvenoj estis tre interesaj kaj bone ĉeestitaj. Vizitantoj el Francujo kaj Rusujo venis por kuraĝigi la samideanojn kaj transdoni sciigojn pri la komuna afero alilande. Oni aŭdis tre diversajn paroladetojn de S-ro Hayton, pri Bermujo; S-ro Redpath, pri elekto de hejm-libraro; F-ino Higgins pri Esp. en la lernejoj; S-ro Bushnell pri, Sir Walter Scott; S-ro Thomas pri la Muziko, k.t.p. Ĉiuj anoj babiladas nur Esperante per ĝenerala konsento, eĉ tiuj, kiuj antaŭe ne kredis sin kapablaj.

En la nova jaro la klubo esperas ankoraŭ multe pli grandigi. Novaj membroj estas petataj aliĝi por montri simpatian al la lingva afero, por konatiĝi kun gesamideanoj, por almenaŭ havi la okazon ekzercadi sian parolpovon!

La kotizaĵo estas 2/6 jare. Libro estas haveblaj el kreskanta libraro. Kunvenoj okazas ĉiun unuan kaj trian sabaton, je la 7- $\frac{1}{2}$ vespere. Petu informon de la Hon. Sekretario F-ino D. Fiddian, 32, Kenilworth Rd., W.5. Jen venonta programo:

February 7.—*Festa Vespero*, aranĝos S-ino Blaise.

February 21.—*Luda Vespero*, aranĝos F-ino Fiddian.

March 6.—S-ro. Blaise parolos.

March 20.—S-roj Goodale kaj Turner, en "Hamleto."

Ilford.—Kiel kutime ni ĝuis tre interesan kaj agrablan vesperon je la unua mardo en la monato, Jan. 6, 1920. Ĉiu grupano legis aŭ rakontis anekdotojn aŭ ŝercojn en Esperanto. La Grupo pligrandiĝas, kaj la nova jaro komenciĝis per 16 grupanoj.

Woolwich.—A most successful social and dance was held by the Woolwich Society at the Co-operative Institute on New Year's Day, the hall being daintily decorated for the occasion.

Mr. V. Grimmett (ex-President of the London Branch of the United Kingdom Travellers' Association) occupied the chair, supported by Dr. E. Lynn, M.R.C.S., L.S.A. (Lond.), and Mr. W. H. Dennis.

Mr. Grimmett opened the proceedings by a neat speech in which he pointed out the utility of Esperanto as a common commercial language and referred to the experiments recently carried out in certain schools, the results of which afford abundant proof of the educative value of the language.

The musical part of the programme was very enjoyable.

During the evening, Mr. E. K. Jayne, the Secretary of the Society, announced that a very successful class had been inaugurated under the auspices of the L.C.C. at the Bloomfield-road Commercial Institute, and that an additional class was to start at the Co-operative Institute on 6th inst. He further stated that probably two further classes will be formed in the near future. The meetings of the Society are held in the Co-operative Institute on the first and third Tuesdays of each month.

ELSEWHERE.

Aberdeen.—Diservo okazis ĉe tie la 14an de Decembro en la Unitarian Church en memoro de D-ro Zamenhof; ĝi estis la unua tia diservo, kiu iam okazis en la urbo. Ĉirkaŭ 60 personoj ĉeestis. La monokolekton oni sendis Vienon por la infanoj de samideanoj tie.

Birmingham.—Tiu ĉi grupo progresas bonege. Ni havas kursojn ĉe Municipal School of Commerce (instruisto, S-ro C. C. Goldsmith); Bournville (instruistino, F-ino Davis); Stirchley Co-op. Society (instruisto, S-ro Eric Biddle); Harborne (instruisto, S-ro F. H. Allsop); Farm St. (instruisto, S-ro Sturge); kaj West Bromwich Y.M.C.A. (instruisto, S-ro Lock). Kelkaj aliaj baldaŭ formiĝos.

La klubkunvenojn ĉeestas ĉiam pli granda nombro. Kelkaj malnovaj anoj revenis post militservado.

La konferenco de la Mezlanda Esp. Federacio multe helpas la aferon en nia urbo, kaj ankaŭ la Brita Kongreso. La proksiman vintron ni sendube havos bonegan rikolton.—E.B.

Cardiff.—Mr. A. Barton Kent, F.R.G.S. (London Rotary Club, and treasurer of the Common Commercial Language Society), was the guest at the weekly luncheon of the Cardiff Rotary Club, held at the Queen's Hotel, Cardiff, on December 15th. Mr. Herbert Alexander (the president) was in the chair.

Mr. Barton Kent gave an interesting address (previously delivered to the members of the London Chamber of Commerce) on the subject of "A Common Commercial Language."

The speaker was heartily thanked at the conclusion of his address.

Principal Coles (Cardiff Technical College) moved that

they support the recommendation of the Parliamentary Committee on Foreign Languages that a committee be appointed to inquire into the potentialities of artificial languages. Principal Coles said that they started a class in Esperanto at the Technical College. It was running for about two years, but it was rather a failure, principally on account of their inability to get a satisfactory teacher.

It was decided to send this recommendation to the Association of British Rotary Clubs for discussion.

Edinburgh.—La Grupo faras kontentigan progreson. S-ro Caw prezentis je la 7a de Januaro interesan traktadon pri Legendoj pri Subteraj Trairejoj: la 14an la anoj partoprenis interpretistan vesperon. La Grupo sendis belegan mondonacon al la "Save the Children" Kaso. La monatan diservon en Decembro kondukis Pastro T. Grahame Bailey el Hindujo. Ĉiunonate la Grupo aranĝas sabatan amikecan kunvenon, kiu estas bone vizitata.

Portsmouth at one time before the war had close on one hundred members in its group, but like others it could not keep up its strength owing to so many members having to partake of war service. However, the Group is now reviving and has just re-affiliated to B.E.A. with 22 members. Classes are held at 2, Garnier Street for both children and adults; teacher, Mr. E. B. Johnson, an enthusiastic *samideano*, who has been very busy of late, lecturing to various societies. A class is held also at Wimborne Road School, Southsea. Group Secretary, Mr. S. E. L. Harris, 135, Albert Road, Southsea.

The Scottish Labour College.—The first session of this College came to an end on December 26th, 1919. The two Esperanto Classes (Elementary and Advanced) conducted by S-ro Francis Raffther, F.B.E.A. were throughout the session well attended and were very successful. Three classes for the study of our "kara lingvo" (Elementary, Advanced, and Conversational) are being conducted by S-ro Raffther during the second session which opened on the 3rd inst. The enrolments are very satisfactory and keen interest is being shown by the students. *Laboristoj! La estonteco de Esperanto estas nia! Antaŭen!*

Tunbridge Wells.—Mr. Montagu C. Butler on the 8th Dec. gave an interesting lecture on "Esperanto for the League of Nations" to the local Lodge of the Theosophical Society. The chair was occupied by Miss Selous. Considerable interest was shown in the subject and the members of the local Group were encouraged in their propaganda; those desiring further particulars should apply to the Hon. Secretary, Prof. A. Gaydou, 22, Monson Colonnade.

Pri la sendoj de Mangajoj al Vieno.—GRAVA AVERTO. la 12an de Januaro, 1920.

Homama, elbonkora voko iris tra Britujo: "Helpu Britaj Esperantistoj al la Vienaj samideanoj el ilia plej granda mizero de malsato per sendado de mangajoj!"

Sed ĉiu kolekteja kaj forsendonta komitato aŭ persono atentu jenon: Privataj sendaĵoj enhavantaj nutraĵojn estas plej grandparte ŝtelitaj en A-straj fervojaj aŭ poŝtaj lokoj; tial akceptas la "English Commission of foods, Wien Hofburg" la pakajojn kun surskribo: "An die Wiener Esperantisten." Tiu ĉi Commission transdonas la sendaĵojn al speciala Esperantista Komitato por atribui ilin al la Esperantistaro.

Oni petas korege disdoni tiun ĉi klarigon al kiel eble plej multaj publikigejoj.

LUDWIG SIEDL.

Pormangaja Esperantista Komitatano,
Wien XV. Robert Hamerlinggasse 9.

Venontaj Foiroj.

La Leipziga Foiro.—SPECIMENA, 29 Febr.—5 Marto. TEKNIKA, 16 Febr.—20 Marto. Samideanoj el fremdaj landoj, kiuj intencas viziti ĝin, estas petataj tuj komuniki kun Prof. D-ro DIETTERLE, Saksa Esperanto-Instituto, Leipzig, Johannisplatz 3.1.

La Foiro de Lyon.—La printempa kunveno okazos de la 1 ĝis la 15 Marto. Oni petas, ke Esperantistaj sendontoj aŭ vizitontoj sin turnu al S-ro L. PONCET, Esperanto-Oficejo, 36, Rue Victor Hugo, Lyon.

La Svisa Specimena Foiro en Basel, tiu grava nacia entrepreno kun internacia celo, akceptis Esperanton: La oficiala "Invito por la vizito de la 4-a Svisa Specimena Foiro, Aprilo, 1920" aperas ankaŭ en Esperanta traduko; ĝi estas aneksata al la Januara numero de la "Internacia Komerca Revuo," aperanta en Zürich depost Septembro lastjara.

Interesuloj, sed nur komercistoj, kiuj ne ankoraŭ ricevis tiun prospekton, bonvolu postuli ĝin de la Direktoro de la Svisa Specimena Foiro, en Basel, Gerbergasse 30. Esperanto korespondata!

Eleventh Congress of British Esperantists.

WHIT WEEK, MAY 21ST TO 25TH, 1920.

The Organising Committee has the arrangements almost completed now, and is able to give below a draft outline of the proceedings.

The Birmingham and Midland Institute, the home of Midland music and culture, has been secured for the headquarters of the Congress, and the principal meetings will be held there. The Principal of the Industrial Section of the Institute, Mr. Alfred Hayes, M.A., is the President of the Birmingham Esperanto Society, and he takes an active interest in the movement. Prior to the war, a class in Esperanto was held at the Institute, and the Congress Committee believe that a large attendance will influence the Council of the Institute to recommend this class.

Congress Cards are now ready, and the price of these is four shillings each until April 15th, 1920, after which it will be five shillings. All purchasers of these will receive a copy of the Congress Handbook and all other important documents, and a Congress Badge, whether they are able to be present or not. The Committee appeal to every Esperantist who possibly can to purchase a card, and to do so as early as possible, as a large number of early bookings will greatly facilitate their work.

Hotel Accommodation is notoriously hard to obtain in Birmingham, and the Committee would therefore be more than pleased if all who intend coming would notify their intention at the earliest possible moment. A very considerable number of beds has already been secured at prices ranging from 5s. to 14s. for bed and breakfast, and a fair number of private houses has also been secured for those who prefer this.

The provisional arrangements are:—

Friday, 7 p.m.	Akceptejo opens.
Saturday, 10 a.m.	Akceptejo opens.
" 11 a.m.	Kunsido de la Brita Literatura kaj Debata Societo.
" afternoon.	Visits to Art Gallery, Aston Hall, etc.
" evening.	Propaganda Meeting and Concert.

Sunday, 9 a.m.	Holy Communion at the Pro-Cathedral.
" midday.	Congress Lunch at the Imperial Hotel. (Tickets, 4s. 6d. each).
" 4 p.m.	Evensong at the Pro-Cathedral.
" evening.	All-Esperanto Concert.
Monday morning.	B.E.A. Annual Meeting.
" afternoon.	Visit (to be arranged).
" evening.	Esperanto Night at the Repertory Theatre.
Tuesday morning.	Meetings of Sectional Societies.
" afternoon.	Visit to Bournville (by invitation of Messrs. Cadbury Bros., Ltd.).
" evening.	Congress Ball.

For The Organising Committee:

CECIL C. GOLDSMITH, 92, Douglas Road, Acocks Green, Birmingham.

J. T. TAYLOR, 28, Anderson Road, Erdington, Birmingham, *Joint Hon. Secs.*

Al la Filatelistoj.—Estas proponite, ke filatelista kunveno okazu dum la XI. Brita Kongreso en Birmingham; la interesatoj skribu senprokraste al la kongresa sekretario aŭ al S-ro J. G. Baxter, J.P.S. 3015, 29, Wellfield Road, Walton, Liverpool.

B.E.A. Council.

MEETING HELD AT THE OFFICES OF THE ASSOCIATION ON SATURDAY, 10TH JANUARY, AT 3.

In the Chair: The President, Mr. J. M. Warden, Edinburgh.

Present: J. D. Applebaum (Liverpool), P. Blaise, Miss Blake, B. Chatterton, C. E. Cowper (Deal), G. J. Cox, C. H. Edmonds, C. A. Fairman, J. H. Fitton (Huddersfield), Col. W. A. Gale (Herne Bay), B. E. Long, C. G. S. Menteth, J. Merchant (Sheffield), Miss O'Brien, R. Robertson, A. Sharp, Miss Schafer.

In attendance: The Secretary, The Business Manager.

The meeting was opened by an open discussion of financial matters generally.

It was agreed that it is necessary to adopt fresh methods in order to raise funds for the publishing of new books, and to get help from non-Esperantists not touched by our existing organisations.

Opinions were divided as to the advisability of borrowing for this purpose, but it was felt that we might appeal to the public for gifts, and that loans, if necessary, could be raised from the Esperantist world.

Opinions were expressed for and against the Motion regarding an alteration in the method of estimating the call on the Guarantors, and the Motion was withdrawn for the present.

Publications Fund.—It was proposed, seconded, and carried unanimously:—

"That the B.E.A. take immediate steps to raise a sum of £500 for publication purposes; that interest at a rate not exceeding 5% be paid on any portion thereof raised by way of loan, and that the following Committee be appointed to carry out this Resolution: The President, the Treasurer, Mr. Merchant, Mr. Applebaum, Mr. Sharp, and Mr. Edmonds."

Membership and Fellowship Subscriptions.—It was proposed, seconded, and carried by 10 votes to 4:

"That this meeting of Council recommend to the next Annual General Meeting that the subscription for 1921 be 6s. for Members, and One Guinea for Fellows."

The Draft Revenue Account and Balance Sheet was presented by the Business Manager (subject to audit).

and discussed. It was hoped that there would be no necessity to make a further call on the guarantors for 1919.

B.E.A. Account with the Ĉekbanko Esperantista.—The Secretary was instructed to ask the Honorary Solicitor to keep this matter in view, and to advise the Association as to any steps which might be necessary.

Salaries.—The Council, taking into consideration the great additional cost of living, increased the salaries of the staff.

Editorial Expenses.—It was resolved that the same total sum as hitherto be paid to the Editors of the "B.E." and the "E.M.", in respect of the "B.E." as from January 1st, 1920.

The meeting closed at 7.30.

MEETING HELD ON MONDAY, 12TH JANUARY, AT 6.30 P.M.

In the Chair.—The President.

Present: Miss E. O'Brien; Col. W. A. Gale; Messrs. B. Chatterton, C. Cowper, G. J. Cox, C. H. Edmonds, G. A. Fairman, R. Holder, B. Long, G. C. Stuart Menteth, J. Merchant, Phillimore, R. Robertson, A. Sharp, C. W. Veness.

In Attendance.—The Editor of the "B.E.", The Secretary, The Business Manager.

Illness of Dr. Pollen.—The Secretary was asked to write to Dr. Pollen expressing the sympathy of the Council with him in his illness.

Twelfth Universal Esperanto Congress (Hague, 1920).—Mr. Merchant suggested that the Federation Secretaries might arrange caravans from their districts.

Preparation of Agenda.—Mr. Edmond's motion on this matter was discussed, but in view of the possible revision of the Articles and Bye-Laws it was not pressed.

Articles of Association.—The following were elected a Committee to draft revised Articles of Association and Bye-laws: The President, Mr. Applebaum, Mr. Merchant, Mr. Page, Mr. A. Sharp.

List of Members.—It was resolved on the proposal of Mr. Long.

"That an alphabetical list of paid-up Members and Fellows of the Association for 1920 be prepared by the Secretary and issued not later than May 1st (so as to be placed on sale at the Birmingham Congress). The price to be 6d. per copy or such other price as the Secretary thinks desirable."

Members who do not wish their name to appear in this list, or whose address is incorrectly written on the postal wrapper of the "B.E." for February or March, should notify the Secretary.

Notice is hereby given that the next meeting of Council will be held on Monday, February 16, at 6.30 in the Offices of the Association, 17, Hart-street, London, W.C.1, and the following Meeting on Monday, March 15, at the same place and time.

AGENDA.

Financial Report.

Proposal to affiliate with the Conference of Educational Associations.

Correspondence.

Other Business, if any.

MONTAGU C. BUTLER, Secretary.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, Feb. 9, at the offices of the Association, 17, Hart-street, London, W.C.1, will be held an *Examination for the Preliminary Certificate*, at 6.30 p.m., and on Tuesday, Feb. 10th, an *Examination for the Advanced Certificate*, at 6.0 p.m. Candidates should intimate as soon as possible their intention to be present.

The British Esperanto Association (Inc.)

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

DAVID ADAMS, 193, Perth-road, Cowdenbeath; MISS GLADYS M. APPLEBY, 64, High-street, Maldon, Essex; JOHN JAMES ARMSTRONG, Brydon's Houses, Sunnyside, Tow Law, Co. Durham; JAMES BACKHOUSE, 17, Westbourne-place, Manningham, Bradford; MISS BESSIE BALDWIN, 112, York-road, London, S.E.1; JOHN BALDWIN, Gladstone-place, Oakworth, nr. Keighley; ERNEST ALFRED BATT, 62, Co-operation-road, Greenbank, Bristol; ROBERT J. BAUCKHAM, 16, Edward-street, Gt. Grimsby, Lincs.; ARTHUR JAMES BENNETT, 7, Oakwood-street, Treforest, Glam., S. Wales; EDGAR BEEVERS, Union-road, Liversedge, Yorks.; ALBERT WILLIAM T. BERKLEY, Seaford, 28, Stafford-road, Waddon, Croydon; CHARLES GEORGE BENNETT, Jesmond House, Pateley Bridge, Harrogate; ROBERT BITTLE, c/o McGregor, 29, Carstairs-street, Glasgow; MISS GLADYS BLAKEY, 47, King's Mill-lane, Huddersfield; HARRY BLAKEY, 12, School View, Welton-road, Leeds; MISS MARIANNE BOYD, Gairneyfield, Corstorphine, Midlothian; R. BRAIN, Wilcrick House, 20, Alexandra-road, Abertillery, Mon.; H. J. BRIDGER, 210, Bexley-road, Erith, Kent; HARRY BROOKE, Westcroft, Birkenhead, nr. Bradford; ALBERT EDWARD BROWN, The Vicarage, Alstonfield, Ashbourne; B. BROWN, c/o Maclellan, 26, Dempster-street, Greenock, Renfrewshire; JAMES BROWN, McLean house, Stenhouse-street, Cowdenbeath; HENRY GEORGE BUCKLE, 3, Dews-road, Salisbury; T. H. BURGOYNE, 98, Westbourne-road, Marsh, Huddersfield; H. BURET, Notaire, à Sainville, Eure et Loir, France; FRED E. BURTON, 17, Beardsworth-street, Blackburn; A. J. BUSE, 104, Buccleuch-street, Kettering; J. CAIRNS, 16, Bonnington-grove, Edinburgh; MISS WINIFRED E. CARTER, 25, Idle Road, Bradford; MISS CHRISTIE, 8, Wellington-place, Leith; FRANCIS W. COULSON, 18, May-street, Beverley-road, Hull; THOMAS FREDERICK DE LA COURT, 23, Roundhill-Road, Kettering; MISS DOROTHY CRABTREE, "Ling Crab," Middlesden, nr. Keighley, Yorks.; J. H. CRICHTON, Clarebank-cres., Leith; IRVIN CROSLAND, Hope Field, Woodfield-road, Lockwood, Huddersfield; WALTER J. CROWTHER, 91, Oak-road, West Bromwich; HARRY HALL DALEY, "St. Albans," Queen-square, Ashton-under-Lyne; DELFI DALMAN, Strato Valencia 245, Barcelona, Catalonia; JOHN DAVISON, 2, Elm-street, Chester-le-Street, Co. Durham; MISS ANNIE DICKINSON, 13, King Edward-street, Sutton-in-Craven, Yorks.; MISS C. F. DICKINSON, 11, Jameson-place, Leith, Scotland; MISS IRENE DICKINSON, 11, Fell-lane, Keighley, Yorks.; JAMES CUMMING DICKSON, 49, Garngad-avenue, Townhead, Glasgow; LAURENCE DODDS, 20, Stalkan Lees-road, Sheffield; JOHN R. G. DONOVAN, 41, Chobham-street, Luton, Beds; JACK EDWARDS, Heol Fawr, Aberystwyth; MISS ANNIE C. ESSLEMONT, Fairford, Cults, Aberdeenshire; C. I. EVANS, Headmaster, Leighton Park School, Reading; MISS HELEN E. EVELYN, Babworth Rectory, Retford, Nottinghamshire; WILLIAM FERGUSON, 2 Clydeview terrace, Bridgeton, Glasgow; C. L. FIRTH, 40, Springcliffe-street, Bradford; MISS RUTH E. FISHER, 65, Highbury New Park, London, N.5; ARCHIBALD FLEMING, 14, Commercial-road, Strathaven, Lanarkshire; MISS A. FREEMAN, 8, Upper street, Kettering; JOHN FRENCH, 88, Mercer-street, Newton-le-Willows, Lancs.; MRS C. H. GARLAND, 25, E. Hermitage-place, Leith; H. GIBSON, 10, Springfield-terrace, Guiseley, Leeds; ANNIE D. GIBSON, 71, Dalmeny Street, Leith; R. GILMOUR, 85, Armadale-street, Dennistoun, Glasgow; JOSEPH B. FRITH, 21, Ewart-road, Seaford, Lancs.; F. T. GARDNER, 185, Downham Road, London, N.1; GEORGE H. GIBSON, 10, Fairbairns-yard, Verleau-place, Bedlington; HARRY GREEN, 38, Garibaldi-street, Grimsby; REV. CHARLES GRIFFITHS, Carrfield House, Ramsbottom, Lancs.; HANDYSIDE, Tolbooth Wynd, Leith; WALTER J. H. HART, 86, Aldboro'-road, Seven Kings, Essex; C. E. HEDGES, 4, Boscombe-place, Letchworth, Herts; E. H. HIGHFIELD, 8, Rochester-road, Camden-road, London, N.W.1; O. F. HILLS, Pondtail, Fleet, Hants.; L. HIRSCHFELD, 136, Dukes-avenue, Muswell Hill, London, N.10; WILLIAM HOLLISTER, 18, Pudding-street, Rishton, nr. Blackburn, Lancs.; MISS MAUD HOLMAN, 134, Westminster Bridge-road, London, S.E.1; GEORGE HENRY HONE, 19, Freer-street, Handsworth, Birmingham; MISS MARY F. HONE, 9, Regent-street, Kettering, Northants; RALPH HOPKINSON, 35, Station-road, Reddish, Stockport; FRANK R. HORSLEY, 138, Richmond-road, Ilford; MISS MARY HUTCHINSON, 6, Aire-street, Brown, Haworth; AKIRA ISOZAKI, 36, Amase, Okayama, Japan; MISS ANNA C. JOHNSTONE, Someville House, St. Leonards-on-Sea; MISS DOROTHY KENRICK, 16, Highbury-road, Wimbledon, London, S.W.19; P. S. KENNEDY, 36, Lancefield-street, Anderston, Glasgow; MISS ELLEN KENVON, 111, Sussex-road, Southport; MISS HELEN J. KINGHORN, 28, Restalrig-terrace, Leith; MISS ELIZABETH LACEY, 42, Woolwich Common, London, S.E.18; ARTHUR J. LAMBERT, Waddon Villa, 110, Castle-road, Bedford; NEIL LAMONT, Coupar-Angus, Perthshire, Scotland; MRS L. A. LANGLEY, Brancepeth, Market street, Buxton, Derbyshire; WM. LEASK, 6, Graham-street, Leith; JOHN LE BLOND, Fernbank, Bedhampton, Hants.; JAMES LAYCOCK, 15, Prospect-street, Crosshills, Keighley; ROBERT LOGIE, 245, St. Georges-road, Glasgow; ROBERT J. LONG, Thirst-row, Wellington-street, Leeds; MISS A. LONGSTAFFE, 9, Dalton-terrace, Keighley; MISS J. LONGSTAFFE, 9, Dalton-terrace, Keighley; MRS E. J. MACHIRE, 6, Albany Drive, Sea-street, Herne Bay; ERNEST C. MALLEY, Bonds Lane, Garstang, Lancs.; P. MARLEY, 11, Rue Ad-ien Bayssellance, Bordeaux, France; DAVID MARSHALL, Coupar-Angus, Perthshire, Scotland; MERRIMAN, Easter-road, Leith; DOUGLAS LYON MILLER, 13, Southdean Gardens, Wimbledon Park-road, London, S.W.19; A. H. MILNE, 2, Strathmore Gardens, Hillhead, Glasgow; JAMES MOORCROFT, Lyncroft, 272, Cliftonville-

road, Belfast: MISS MARGARET MORGAN, 186, High-street, Cefn-Crea-Merthyr, Tyafie, Glam.: H. P. MULHOLLAND, The Vicarage, Stapleford, nr. Salisbury; MRS. MURGATROYD, 5, Thursby-road, Burnley, Lancashire; MISS BARBARA H. MURRAY, 121, Queens-road, Everton, Liverpool; THOMAS MUSE, 39, Etterby-street, Carlisle; MISS MARY McCULLOCK, 187, Hill-street, Charing Cross, Glasgow; M. McDAID, 14, Restalrig-terrace, Leith; W. C. McKENNA, 38, Carmichael-place, Langside, Glasgow; D. W. S. MACKENZIE, 51, Cowper-street, Footscray, Victoria, Australia; MISS MARGARET A. S. NIMMO, 20, Dalmeny-street, Leith; MISS BARBARA NISBET, 11, Tay-street, Edinburgh; MISS J. A. NORTON, 14, Selbourne-street, Princes-road, Liverpool; GEORGE JOHN OVRER, Woodcroft, Hadley-road, New Barnet; THOMAS OVEN O'NEILL, Ly Gwyn, White Ga e, Llansamlet, nr. Swansea; THOMAS LE PARRY, 46, Harrowby-street, Princes Park, Liverpool; MISS S. RATCLIFFE, Marsh Bottom, Stubbin-lane, Haworth, Keighley; MRS. D. PATERSON, 457, Dumbarton-road, Dalnair, Scotland; JOHN PATERSON, 124, Stevenson Drive, Shawlands, Glasgow; J. PATERSON, 38, W. Park-street, Cowdenbeath, Fife; MRS. PERRINS, 87, Sunderland-road, Forest Hill, London, S.E.; J. W. PICKARD, 5, Ackroyd-avenue, Abbey Hey, Gorton, Manchester; MISS FLORENCE E. PINCHON, Progressive Thought Library and Centre, Trinity Chambers, Old Christchurch-road, Bournemouth; CHARLES E. POLLARD, 12, Richmond-street, Folkestone, Kent; AUGUSTE P. P. M. PONCELET, 9, Flashy-street, Showfield, Keighley; J. PORTER, 5, Ryompton-avenue, Crosby, nr. Liverpool; JOHN POTTS, 6, Willington-terrace, Rosehill, Willington-Quay-on-Tyne; C. T. PRATLEY, Athelney Wash Common, Newbury, Berks; N. E. PRESTON, 22, Bullindallock Drive, Dennistoun, Glasgow; J. ANGLADA PRIOR, Sitjas, 8-3-1, Barcelona, Spain; ROBERT RAINE, 206 Simonside-terrace, Heaton, Newcastle-on-Tyne; THOMAS RAWLINSON, 35, Wolverton-street, Richmond Park, Anfield, Liverpool; MISS WINIFRED M. RIBY, 15, Lawkholme-crescent, Keighley, Yorks; HERBERT RICHARDSON, 15, Broomfield-road, Keighley, Yorks; JOSEPH L. SALOMONS, 56, Seaview Terrace, Joppa, Midlothian; MISS KATH SCOTT, 80, Brunwick-street, Edinburgh; JOHN JARDINE SEAL, 47, Ashley-street, Oldham; MISS VIOLET SLATER, 4, Park-crescent, Oxford; MISS E. SMITH, 29, Prince-street, Haworth Brow, Keighley; THOMAS SMITH, 25, Lyne-street, Stockport; J. SOLA, 22, Flora-street, Cathays, Cardiff; P. STALKER, 3, Allan-street, Leith; ALBERT TAYLOR, 62, Prince-street, Haworth Brow, nr. Keighley; EDWARD T. TAYLOR, 157, Byron-avenue, Manor Park, London, E.12; MISS ELIZA TAYLOR, 43, Madeira-street, Leith; F. V. TAYLOR, c/o Craig, 13, Gibson-street, Hillhead, Glasgow; TOM LEWELYN THOMAS, Bryn-y-Wed, Heol-las, Llansamlet, nr. Swansea; HENRY E. THOMPSON, Articlave, Co. Londonderry; MISS MARY D. THOMSON, 6, Orchard-lane, Aberdeen; W. G. TILLET, 8, Broad-street, Ludlow; W. S. WADDINGTON, Broad Oaks, Mirfield, Yorks; MR. ELIZABETH WADK, 15, Hurstleig-terrace, Harrogate; MISS L. D. WALLACE, 24, Polwarth-crescent, Edinburgh; T. WALSH, Tranmyre, Guiseley, Leeds; ERNEST E. WARD, 117, Vicarage-road, Wolverhampton; CEDRIC A. WATSON, Feuton-street, Thames, New Zealand; J. WEATHERILL, Riccaulx Bridge, Helmsley, York; M. C. F. WELBY, c/o Miss Wilkes, Espe, 30, Belgrave-road, Torquay; MISS JANIE WELLS, 1, James-street, Park-lane, Keighley, Yorks; G. W. WOODCOCK, Wilsden, nr. Bradford, Yorks; W. H. WOODCOCK, Municipal Offices, Sankey-street, Warrington; MISS KATH S. WOOLLEY, Waterley-street, Tibshelf, Derbyshire; R. E. S. WRIGHT, 17, Salcoats-road, London, W.4; CYRIL E. J. BROWN, 15, St. Luke's-street, Cambridge; J. COURSE, St. Heliers, Queensland-avenue, Coventry; MISS CHRISTIAN F. EWAN, Marylea, Manse Brae, Cathcart, Glasgow; MISS WINIFRED E. HAILSTONE, Tile Hill Lane, nr. Coventry; VIKTOR A. JOHANSSON, Carl Johansgat 20, Gothenburg, Sweden; ERNEST H. LAWTON, Glenmallon, 32, Linksfield Road, Aberdeen; MISS N. LAWTON, 17, Osborne-street, Moldgreen, Huddersfield; JAMES MENZIES, c/o Mrs. Crane, 480, Dumbarton-road, Dalnair; MISS E. B. MILNE, 70, Cornhill-terrace, Leith; HENRI MUFFANG, 7, Rue du Fresno, Angers,

M. et Loire, France; MISS E. C. SMITH, Daumeny, The Mount, Pontefract, Yorks.; HAROLD W. SPEIGHT, 24, Hastings-street, Sunderland; JAMES STRACHAN, 32, Nithsdale-road, Strathburg, Glasgow; WILLIAM BARRETT STURGEON, 9, Eleanor-road, Woolwich, London, S.E.18; JAMES SUTHERLAND, 114, McDonald-road, Edinburgh; FRANK OTTO ZOCHER, Esperanto, Shorts-roa, Carshalton, Surrey; A. ANDREWS, 86a, Huntsmoor-road, Wandsworth, London, S.W.18; MISS ANNIE ARNOLD, The Manor House, Holly Bush, nr. Ledbury, Herefordshire; JAMES BESWICK, 77, Littleton-street, Earlsfield, London, S.W.18; MISS SUSAN E. BRYAN, 67, High-street, Deptford, London, S.E.8; J. COURSE, St. Heliers, Queensland-avenue, Coventry; ROBERT B. CROSSIE, 1, Buccleuch-terrace, Lougholm, Scotland; HERBERT JOHN EASON, 3, Foss-street, Invergordon, Scotland; MISS CHRISTIAN F. EWAN, Marylea, Manse Brae, Cathcart, Glasgow; E. HAYFIELD, 14, Spirkbrook-street, Coventry; MISS R. JOHNS, Oak Lodge, 103, Nightingale-lane, London, S.W.12; H. B. JONES, 64, Entry Hill, Bath; ERNEST H. LAWTON, Glenmallon, 32, Linksfield-road, Aberdeen; MRS. JESSIE MARINER, 19, Monmouth-place, Bath; JAMES MENZIES, c/o Mrs. Crane, 480, Dumbarton-road, Dalnair; MRS. EMILIE MEER, 11, New Bond-street, Bath; JAMES W. PEACH, 36, Church-road, London, N.; MISS GRACE V. PILLAR, 118, Ramsden-road, Balham, London, S.W.12; MISS E. C. SMITH, Daumeny, The Mount, Pontefract, Yorks.; V. G. SMITH, 38, Trevelyan-road, Lower Tooting, London, S.W.17; JAMES STRACHAN, 32, Nithsdale-road, Strathburg, Glasgow; MISS HILDA WILLIAMS, Hartington Villa, Wells-road, Bath.

CORRECTION TO PREVIOUS LIST.

"James Barsu" should be JAMES BARRON.

NEW DELEGATE COUNCILLORS.

Bradford, Miss S. H. BOOCOCK; Ilford, Mr C. W. VENESS.

NEW FELLOW.

ROBERT G. LISTON, Glasgow.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*MISS RUTH E. FISHER, Highbury, London; *FRANK E. SPENCER; *VINCENT J. MATTHEWS, Perth, and *JOHN P. BARKER, Coltistoe, Stott's Business College, Perth, W. Australia; *MISS BARBARA H. MURRAY, Everton, Liverpool.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*C. KIDD, Lutwyche, Australia; MISS ELIZABETH B. IRELAND, Hove, Sussex; *J. LAWRENCE J. DODD, Edinburgh.

*Denotes that the candidate has passed with distinction.

Donations to B.E.A.

JANUARY, 1920.

Barnicott D.M., 1s.; Esperantisto 8820, £1 1s.; Anderson A. M., 15s.; Gibson Fred, 6s.; Woodhouse A. E., 5s.; Tillett W. G., 5s.; Mitchell E., 5s.; Arni H. F., 10s.; Allan T. A., £1; Bysh R., 5s.; Rogers F. B., 2s. 6d.; Wright L. W. (R.N.), 10s.; Burgoyne I. K., 2s.; Minchin W., 5s.; Simpson L. M., 1s.; Jack H. C., 5s.; Millard W., 1s.; Kemp P. E., 2s.; Holden H., 2s.; Marsh E. H., 5s.; Hinton C. L., 2s. 6d.; McCrone E., 5s.; Wilson T., 5s.; Dibb J. G., 15s.; Gardner F. T., 2s. 6d.; Pratley P. L., 5s.; Baldwin F., 10s.; Mann A., 5s.; McMurray Thos., 2s. 6d.; Thomson, Miss M. D., 5s.; Taylor C. S., 3s. 1d.; Wilkes, Miss Thirza, 5s.; Murdock, Miss E. M., 5s.; Parish J., 5s.; Beswick J., 2s. 6d.; Gandell T. P. (M.A.), £1; Fox, Anna, 2s. 6d.; Smith, Miss E. C., 3s.; Short, H. H., 3s. 6d.; Snell I., 3s. 6d.; Palmer, Miss G. L., 1s.; Goodall G. W., 5s.; Goodall, Mrs. M., 5s.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

1038. New York City, Usono.—S-ro Armand B. Coigne, 2633, Creston-ave., Fordham, deziras koni gesinjorojn interesatajn en internacia asocio por psika enketado kiel helpantoj kaj avizantoj. Mi ne korespondos pri psikismo nek pri ia temo escepte tiun asocion. P.K. kaj P.M. kolektantoj ne ricevos respondojn.

1136. Lille-Fives (Nord) Francujo.—S-ro F. Lepercq, 67, rue de Lannoy, tre deziras interŝanĝi serioze poŝtmarkojn kun ĉiulandaj gesamideanoj, sed ne faras la unuan sendaĵon. Plezure korespondos letere kaj poŝtkarte kun la gesamideanoj, kiuj povas sendi poŝtmarkojn al li. Tuj kaj ĉiam respondos. (183).

1148. Atemaxac (Guadalajara), Mexico.—S-ro Ernesto E. Guerra, bonvenigas korespondadon, precipe de samideaninoj de larĝa kriterio, pri grandaj kaj malgrandaj aferoj de la vivo.

1149. Tokio, Japanujo.—S-ro H. Hajaŝi, 33, Kaizumi-cho honjo, deziras korespondi, poŝtkarte kaj letere kun ĉiulandaj esperantistoj.

1150. Amsterdam, Holando.—S-ro A. Klock, 1e Sweelinckstr 19 IIa, deziras korespondadi kun lerta serioza Esperantisto(in)o en Britujo pri literatura arto, k.t.p.

1151. Sheffield, Angujo.—S-ro C. Woodcock, 15, Catherine-st., deziras korespondi bildkarte kun alilandaj gesamideanoj. Ĉiam respondos.

1152. Rouen, Francujo.—S-ro A. Boutard, Service de la Voirie, Mairie de Rouen, deziras korespondadi p.karte por plibonigi en la lingvo.

1153. Argentino.—S-ro Manuel Noelle Güell, Leandro N. Alem, F.C.P., deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun gesamideanoj el ĉiuj landoj. Li nepre respondas tuj.

1154. Hampden (Jamaica), W.I.—S-ro Leslie Cooper devas sciigi siajn korespondantojn, ke pro sia doma vivo nuntempe ŝi devas ĉesi korespondi, sed kiel eble plej baldaŭ ŝi rekomencas la amikecon.

1155. Chicago (Ill.), U.S.A.—S-ro W. M. Tabenski, 1041, Milwaukee Ave., deziras korespondadi pri sociaj, politikaj kaj aferaj—precipe nunaj, okazintaĵoj.

Penang, Straits Settlements.—S-ro Quah Boon Chye, 6, Presgrave Street Ghaut, deziras korespondi kun samideanoj interesataj pri komercaj temoj, t.u. franca lingvo, stenografio (Pitman sistemo), skribmaŝinado, librotenado, k.t.p.

Invergordon, Skotlando.—S-ro P. U. Jarvis, 483, Admiralty Cottages, deziras korespondantojn ĉiulandajn por siaj kursanoj.

Meneton-Salon (Cher), France.—S-ro Pierre Branchu, kolektas tutmondajn il. p.k. por propagandi Esperanton. Skribante al li vi utilos nian aferon. Li ĉiam respondos.

Hummala Murto, Finnlando.—Poŝtmarkkomercejo Elias Syrjänen P.M. (184)

Fuŝimi (Kioto) Japanujo.—S-ro Kikuo Kanakami, ŝe Nippon Leifu Ltd., deziras korespondadi per il. poŝtkartoj kun B. E. Anoj.

Londono (Adreŝingo).—Fino E. O. Brien petas, ke ŝiaj korespondatoj notu ŝian novan adreson: Myrtle House, Graham Rd., Hackney, E. 8.

Ĉeĥoslovakujo.—S-ro B. Starkia, Jindř. Hradci 53/IV., juna kontoristo, deziras interŝanĝi il. p.kartojn kaj leterojn kun ĉiulandaj samidean(in)o(j).